

Ese de döne ori in septemana: Jol-a si Domica; éra candu va pretinde importantia materiei, va esii de trei séu de patru ori in septemana.

Pretiul de prenumeratiune:
pentru Austria:

pe anu intregu	8 fl. v. a.
" diumetate de anu	4 " "
" patrariu	2 " "
pentru Romani'a si strainetate:	
pe anu intregu	12 fl. v. a.
" diumetate de anu	6 " "

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespondinti ai nostri, si de adreptul la Redacție Ungargasse Nr. 23, unde sunt a.s. adresă si corespondintele, ce privesc Redactiunea, administratiunea seu speditură care vor fi nefrancate, nu se vor primi éra cele anumite nu se vor publica.

Pentru anunț si alte comunicatiuni de interes privat — se responde cate 7 cr. de linie; repetiri e se facu cu pretiu scadutu. Pretiul timbrului cate 30 cr. pent. una data, se antecipa.

ALBINA

Invitare de prenumeratiune la

„ALBINA“

Incependum se semestrulu alu II cu 1 iuliu v.
se deschide prenumeratiune noua.

Condițiile de prenumeratiune sunt:

Pentru Austria pre unu anu 8 fl.
" " " diumetate de anu 4 fl.
" " " patrariu " " 2 fl.

Pentru Romani'a si strainetate pre unu anu 12 fl. (sieu 2 #)

Pentru Romani'a si strainetate pre diumetate de anu 6 fl. (sieu 1 #).

Redactiunea.

Esemplare complete mai avemu de la inceputul semestrului, adeca de la nr. 56.

Pesta, 30 iuliu/11 aug. 1869.

Diet'a Ungariei se va conchiamá pentru dilele prime ale lui septembre, dar va tiené numai putine siedintie, in cari are se primésca bugetulu anului venitoriu si se-lu dee comissiunei bugetariei ca se-i pregatésca referat'a pentru dilele din urma ale lui optovre candu diet'a se va intruni in siedintie ordinarie.

Pentru acum se vor provocá spre infatisiare mai vertosu membrii de mai aprópe, 100 insi cati se ceru dupa ordinea casei pentru a face decisiuni valide.

Totusi credemu de necesitate a se infatisia si deputatii natiunali, macar cati-va, caci, precum se scie, sunt unele cestiuni pendinti, ce nu ni-ar veni la socotela se se deslege in absintia alegatilor nostri.

In politic'a mare se ivescu cestiuni si se descoperu intemplieri, ce dau multu de cugetatu si neliniscescu spiritele. Se amintim cele mai remarcabile:

A séra, „Pest. Ll.“ aduse din Vien'a o corespondintia (in tonu cam misteriosu dar positivu, precum s'au dedat a vorbi cei informati bine) prin carea afirma cumca program'a Austriei de la 1867 in privintia modificarii tractatelor de Paris ce se referesc la caus'a orientala (mai chiaru disu: ce se referesc la Romani'a) care programa atunci nu aflare sprigire, astazi din alta cutare parte se facu incercari a o reinvia.

Mai multe diurnale, totu de cele ce trecu de informate bine, respandescu sci-

rea cumca in cercurile mai nalte ale Prusiei se lucra pentru a indeparta cu totul pre d. Bismark de la conducerea afacerilor, casii pre unu individu ce a devenit de prisosu Caus'a ce i s'ar imputa, ar fi ca densulu n'a fostu in stare se impedece intrigele lui Napoleone si incercarile acestuia de aliantia cu Austri'a si Itali'a, si fatia cu acestea n'ar fi sciutu se ingageze pre muscalu la aliantia si politica de activitate.

Acesta scire, fie adeverata seu nu, totu si-are importantia sa. Noi romanii scimu ca d. Bismark a abusatu atatu de increderea Romaniei in Carolu de Hohenzollern catu si de simpatiele ei catra Prussi'a, era candu a vediutu ca sentimentele natiunali incepu se capete curagi si se se afirme cu mare demnitate, a sacrificatu pe Brateanu diplomatiei si pe romani contrarilor loru de mórté; prin acésta a datu se sgudue din temelia cele mai sincere simpatii si cea mai poterica incredere in — totu ce e prusu si némtiu.

Totu acum se da publicitatei o corespondintia intre regale Prusiei si Imperatulu Austriei, in presér'a bataliei din 1866, ce se termina cu catastrofa de la Sadov'a. Regele Prusiei, pan'a nu trage spad'a, se-lu fie provocat upe Franciscu Josifu ca impreunandu-si armatele se dee navală a supr'a lui Napoleone, si apoi ca frati de unu sange se imparta Germania si provinciele renane, luate de la Franci'a, de aci in colo se dominésca lumea impreuna. Dar Franciscu Josifu i-ar fi respunsu ca nu se potrivesce cu a lui conscientia a despoia pre domitorii din Germania, pre aliatii sei. — Aceste lucruri nu-su anca demintite, atat'a numai ca de alta parte se afirma ca nu va fi fostu tocma o corespondintia in scrisu, dar ca ginerariulu sassonu Gablenz (fratele ginerariului austriacu de acel-a-si nume) ar fi amblatu pre la Viena cu asemene misiune, inse fora resultatu. Din totu se vede ca dieu si capetele unse sunt capete de ómeni cu slabitiune.

In delegatiunile din Cisle si Transle ce funtiunéa la Viena, intră de optu dile in coci unu spiritu de opusetiune, celu putieni la aparere si in catu e pentru forma. Interpelatiuni peste interpelatiuni de totu partile, mai vertosu la adres'a lui Beust in causele esterne. Pana si Ivacicoviciu, unicul care ar fi se fie acolo romanu, a interpelatu in o cestiune de natura dupla, adeca si finanziara si diplomatica; dar se intempla ca se i se dove-

vedesca (a buna séma nu pentru prima ora in viéti'a sa) ca mersu la scola cu lectiunea neinventiata.

Mai multu de catu altele, ne intereseaza interpelatiunea din delegatiunea ungarésca in privintia conflictului escutu la fruntari'a dintre Romani'a si Transilvan'a. In locul contelui Beust, responde baronulu Orczy cumca cestiunie este delicata si nu sufere discusine fora de resvera. Totusi adause ca precum de alta data, asié si acum de curundu s'a intemplatu ceva conflictu neinsemnatu langa Zagoru in secuime. Incepusera adeca a taia lemne si a face sindile in paduri si pe teritoriu controversu, dar reflectati (secuui) au recunoscutu si au promisu respunderea pretiului lemnelor; si cu atat'a si cu impingerea colibei veghiatorilor ceva-si mai afundu pe teritoriul secuimei, afacerea s'a fostu terminata. Intr'aceea, dupa reportulu comandanțului din Transilvania, s'ar fi asiediatu in data la fruntaria 780 de ostasi romani cu 12 tunuri. Fatia de acésta procedura neindreptatita a guvernului romanescu, guvernul imperatescu a facutu totu despusestiiunile pentru respingerea atacului, daca ostirea romana ar calcá otarulu.

Va se dica, splicatiunea ce o dede guvernulu austro-ungurescu, diferește multu de cele ce s'au publicat la Bucuresti prin „Monitoriu“, „Romanulu“, „Traianu“, „Trompet'a Carpatilor.“ scl.

Trebue se mai insemnatu cumca br. Orczy, cunoscendu-si bine ómenii, nu uită d'a adauge Romaniei amenintarea obligeata, la carea i aplausera si delegatiu, dar i aplaudu si organele unguresci de publicitate — mai totu.

Intre diaristii unguri, neci-unulu nu l'intrece pre d. Czernatony in dusimana catra romani. Prin organulu seu „Ellenor“ se espeatoréza nu numai contra Romaniei, ci contra elementului romanescu preste totu. Dsa, opositiunalulu celu a-prigu fatia cu ministeriulu austriacu, la asta ocasiune l'indémna spre batalia si-i promite totu ajutoriulu pentru a-i inveti minte pre... de romani. Totodata dsa ni dà de preceputu, cumca se insiéra forte acei romani, cari credu cumca diferintiele si sfasitările de partite i-ar impedecat pre magari a se impreuná in actiune comună.

Curiosu! Au dora de trei ani de dile nu afirmam noii necontentu ca partitele unguresci sunt numai o fictiune, sunt mai multu ceea ce politic'a numesce masca, cu scopul de a spari pre nemtii din Vien'a? Au dora Czernatony nu scie ca

de ce romanii natiunali nu s'au alaturat neci unei partite unguresci, si pentru ce n'au incredere neci intr'un'a? Patim'a la facutu se-si perda cumpen'a, si acum renumosce ce noi am constatat de sute de ori, cumca adeca magarii toti, de ori ce partita politica s'ar paré, candu este vorba de drepturile altor'a, a nume de ale romanilor, indata se ivescu si dau peptu cu pretensiunile nostre.

Ce se atinge de parerea nostra, conflictul de la fruntaria lu privim u de o incercare particulara a magaro-seculilor d'a produce o fapta complinita precum s'au mai produs si alta data. Fratii nostri, radiemati pe crediti'a loru seculara si de multe ori adeverita, ca cele latte pôpore si a nume romanii n'au cutezarea d'a li se opune intru nemica, cercară (nu se pote dice cu autorisarea superiorilor) a ocupat érasu unu petecu din teritoriul Romaniei. Firesce ca acum intimpindu ceva-si resistinta din colo, se supera si — vin'a se impinge pre capulu romanilor.

Respusulu dlui Orczy, ori cum lu vom judecă, renumosce vin'a seculilor. Ce alta potu insemnatu cuvintele dsale ca „cestiunea este de natura delicate.“

Delegatiunea nemtieșca fece multa vorba despre referintele diplomatice cu — lumea intréga, mai a nume despre aliantiele cu Franci'a, Itali'a, despre recipela intre Austri'a si Prusi'a. In fine d. Beust dede responsu multiamitoru, dechiarandu ca „este mai bine a cercă aliantie in Austri'a insasi. Aci a casa trebuie se ne alianu; caci cu catu vom fi aliatii mai tare in lantru, cu atat'a vom fi respectati mai multu in afóra.“

Acésta este si crediti'a nostra, dar cauta se adaugem cu durere cumca noi, de trei ani n'am observat neci unu semnu cumca d. Beust ar tinde la o alianta adeverata in lantru.

Fruntarile militare.

Cestiunea fruntarilor militare, adeca a granitilor, ér' s'a inceputu a se desbat si inca mai seriosu de catu pana acum'a. Dnii stepanitori magari, despre cari totu lumea scia, ca — sciu pretinde candu n'au, si scie luá, candu au destula potere, pre semne asta data se credut mai tari, si asié si-urmarescu scopurile cu mai multa cutezare si mai mare energia. Ea, acésta cestiune, atunci, candu s'a combinat si s'a infinitat dualismulu, ca se nu devina pétra de potinire, s'a

tare. Ma unii se imbiara a-lu cercă pe Hori'a si a-lu aduce prinsu cu sotii lui.

Hori'a, carele bucuros si fi urmatu exemplul confrateli Salina, totusi nu inrasni acum'a se mérga de a dreptulu in Turci'a, ci pribegi de la unu munte la altulu, ca se ajunga la capetulu Ungariei, pentru ca apoi prin Croati'a si Dalmati'a se scape in statele venetiane. Dar totu strimitore si poticele le intimpină ocupate bine, era descrierea detaiata a persoanelui lui era dejá impartita pre totu locurile. Astfelui a fostu prinsu curundu, impreuna cu Closc'a. In adeveru i-au tradatul insisi sotii loru, (dupa maltratati selbatice — cum afirma traditunea — din partea justitiei. Trad.) cari voiau se-si castige premiulu, otaritu pentru capurile acestor rebeli.

Actulu prinderii s'a intemplatu asié: Hori'a si Closc'a fugisera in padurile Radak,*

* Padure cu numele Radacu, nu sciu. Pote va fi o smintă de tipariu casii multe altele. Daca s'ar numi padurea dupa comuna, atunci ni-am spică Albaclu la muntele Gain'a unde, precum afirma poporul, l'an prinsu pre Horia. Trad.

Foisióra.

Hori'a.

Istoria exactă despre rescóla romanilor din Transilvania, de Carolu Augustu Schimmer.

(Incheiare.)

Intre asemenea cercstantie de desperat, vediendu Hori'a ca densulu n'are d'a se mai lupta in contra nobililor, pre catu si mai vertosu in contra armatei imperatesci (in contra careia, precum insusi spunea, n'a intrerprinsu rescóla) — veni la cugetulu d'a se alia cu nobilii nemultumiti in contra Imperatului. Comtele Csaky, comitele supremu din comitatulu Albei, stă la Olah-Hemes, nu de parte de Clusiu, cu nobilii rescolati, se impedece de acésta parte ca nu cumva romanii se erumpa din munti. La 8 diecembre, romanii se fecera o incercare, dar fure respinsi. Dupa acésta, Hori'a trimise deputati la Csaky ca se-i spuna cumca: „densulu vre se face pace

cu nemisii (nobili) si daca vor vei densii, elu va trece cu o trupa mare in partea nobililor si li va fi de ajutoriu in totu intentiunile loru.“

Scia Hori'a bine ca nobili sunt nemultumiti, si spera cumca acum'a va scapá prin alianta cu densii si prin favorirea cerbicieloru, si ca-si va essecută planurile sale cele mari. Dar nemica nu-i mai succedea. Fabris, noulu ginerariu comandante sosi la Sibiuu in 10 decembre, era comisarii imperatesci cu plenipotintia amenduo si sosira la Dev'a in 15 decembre, dupa ce petrecusera catu va timpu in Aradu, unde investigara pre mai multi romani princi.

Delocu la primele repórtale loru, Imperatulu a datu ordinatiuni mai aspre, ca se proceda cu tota seriositatea in contra rebelilor si in casu de lipsa se intrebuintie si fortia. Spre scopulu acesta se comandara de totu partile si din tienuturile vecine ale Ungariei si din Transilvania: regimentulu de usari Alessandru Toscana ce se numia mai nainte Kaln cky, regimentulu de dragoni

Savoi'a, regimentulu de infanteria Drosz (Orosz? Tradt.) si cateva companii de securi din Ungari'a, regimintele de dragoni Württemberg si Berlichingen, divisiunea colonelului de la regimentulu de coratieri (chirasirii) Caramelli, si amendou regimintele de infanteria Devenz (almitre Siskovicz) si Preissach. Mai nainte d'a audi despre sosirea si impreunarea acestor trupe, se primi scirea cumca rescóla s'a domolit la fortia si forta de versare de sange, caci rebelii se predara de buna voia unulu dupa altulu si cu incetulu si cereau gratia, precum li-a suauitul insusi Hori'a, dicendu-le se traga folosu din pardonulu generalu ce li se imbia si se se predece de buna voia loru; dar in catu e pentru persoana sa, Hori'a nu se incredea, si de aceea ceru se i se ierte a-si cercă scaparea prin fuga, ceea ce i s'a si incuviintiatu. Elu apoi, cu cei mai incrediuti ai lui, a nume cu Closc'a si cu Crisianu, fugi, era ceia lanti se predara toti, si erau destulu de violeni d'a se areta forte aplecati, cu pocantia si cu ascul-

lasatu „in suspensu“ séu deschisa, adeca desvoltarii ce vor aduce cu sine imprejurările; acum'a că este tocma se se aduca pre tapetu si se se venture chiar si in delegatiunea ungurésca, cu ocasiunea bugetului ministeriului de resbelu si a nume a capitulului despre granitia, pre candum diaristic'a ungurésca o ventura paralelu, necurmata.

Dar acésta cestiune, credem că va se intempine mari greutati atat in partea celei latte delegatiuni, adeca austriace, catu si in partea poporatiunei séu granicerilor; pentru că precum magiarii sciu pré bine, ce ceru, ce atientesc prin desfiintarea respective *desarmarea* granitiei, carca tóta este slava si romana, chiar asiè de bine sciu si — fratii loru de cruce, nemtii din Viena, pururia centralisti din inima, dar astadi dualisti de nevoia, că — *numai acésta concesiune li mai trebuie magiarilor*, si altmintrelea nesfitorii, ca apoi se nu mai pôta incapa de ei nimenie, nici insisi nemti, in monarchia. Poporatiunile granitiei, granicerii, inca au avutu ocasiune si timpu a-si cunoşce interesele si — pre amicci séu neamicii sei. Noi, in catu pentru graniti'a romana din Banatu, carea se estinde pre unu teritoriu de aprope 100 mile si numera ca la 160,000 de suflete, am mai desbatutu acésta cestiune si de alta data, si de atunci continuaramu a o studiá — prin scrisori si in persona, la fati'a locului; deci candu venimu a-i semnalá astadi de nou agitarea si stadiulu in care se afla, ni implinim acésta detorintia pre basea esperiintelor nóstre proprie, reali. Se intielege, că materi'a este multu mai vasta, de catu s'o potemu pertratá si in speciale, dupa tóte nuantile ei, ci cauta se ne marginim a-i indegetá valórea si colórea generale.

In privint'a sórtei si viitorilui fruntarielor militari de astadi, din diferite parti si prin diferiti faptori si diferite medilóce se combina si se prepara spiretele in patru diferite directiuni: a) pentru a se imprená ele, medilocitu séu ne-medilocitu cu Austri'a séu proprie *Cislaitan'a*; b) cu Ungari'a si respective Croat'ia; c) pentru a se formá din ele o provincia, unu feliu de statu de sine, firesce semi-constitutiunale; d) pentru statulu quo.

Interesulu, tendinti'a, dupa pricopea nóstra — li-e: a impedecá, ca graniti'a, emancipandu-se si desvoltandu-se spontaneamente, se nu devina — nici democratice, nici natiunale. Deci intrebarea mai afunda e: cum se se constitue si organizeze ea, ca se nu se mai dica — „o casarma mare,“ ci se tréca in ochii lumei de libera si constitutiunale, in fapta in se se asculte de comand'a stepatoru, vechi séu nuoi?

Aci jace esinti'a cestiunei.

Magiarii credu a fi gasit u deslegare, si cum nu, candu tiér'loru este constitutiunale — *fora democratia*, si constitutiunea loru este liberale, fora ca dôue din trei parti ale popóraloru se aiaba drepturi natiunali! Va se dica, prin

incorporare catra Ungari'a, scopulu va fi ajunsu deplinu. Dovéda Banatulu, dovéda Transilvani'a. Dar — si cei din colo potu dice, si cu dreptu cuventu, totu acést'a. Si aci jace greutatea cestiunei. —

Firesce că dnii magiari altfelu argumenta, in publicu, pre facia, candu pretindu desfacerea institutului de granitia si incorporarea acésteia catra Ungaria. Ei provoca mai antaiu la principiulu de intregitatea tierii si apoi la interesulu de libertate si de civilisatiune alu poporului. Asì intreba: „N. Lloyd“ intr' unu articlu de fondu: „Pana candu se remana locitorii granitiei sclavi militari? pana candu se se mai sufera acestu nedreptu fora asemenare? Daca pretotindenia in Austria au cadiutu catusiele absolutismului, daca este adeveratu, că in Austria s'a invitau a libertatei pentru tóte popórale, cum se pote legitimá aceea, ca trei milioane de ómeni se mai suspine si mai departe sub apesarea unui absolutismu militari? Daca dnii din Vien'a n'ar mai avé altele, macar din ast'a un'a privintia ar trebuí se ceda, — daca tienu seriosu la constitutiuna-

Adeveratu, cuvinte si arguminte pré frumóse; tocma precum erau celea, cu cari se luptau unguri, in numele loru si alu nostru, contra Austriei de la anul 1850 pana la 1866. Dar, dorere aceste frumóse vorbe si arguminte abiè vor fi in stare a capacita séu a seduce pre cineva, candu se scie, că — ce felu este constitutiunalismulu si libertatea in Ungari'a, — decretate nu de absolutismulu austriacu, ci de diet'a Ungarie!

Dlu Kuhn, ministrul imperiale de resbelu, interpelatu mai de unadu in delegatiunea ungurésca in privint'a sórtei viítore a fruntarielor militari, respusne, că — „viitorulu loru nu apartiene la resortulu ministeriului seu.“ Dice adeca unu adeveru mare, si totusi — *nemic'a!*

Dintr'o parte óresi-care ni se ascura, că in cele din urma insasi graniti'a va fi chiamata a decide de sótea viitorie. Pricepemu, că acést'a ar pretinde demnitatea acelor locutori, incarcati de meñe, si totusi, patiti cum suntemu, tare ne tememu, se nu se repetiesca comed'a din tóm'a anului 1860, candu adeca prin comisariulu imperatescu, contele si ginerariulu Mensdorff-Pouilly fusera ascultate poporatiunile Banatului, că — ce dorescu? A fi anessate catra Ungari'a, séu a-si pastrá tiér'a autónoma? — si candu decisiunea finale fu tocma contraria dorintie majoritatii.

Granitiarii, anume cei din graniti'a Banatului, atatu romanii, catu si serbii, sunt multu mai aprope de comitate si multu mai in dese atingeri cu poporatiunile comitatelor, de catu ca se nu cunóscă starea si viéti'a, si drepturile si necasurile acestora, si se nu le pôta aseména cu starea si viéti'a si favorurile si necasurile loru ca granitiari, si se nu scia, cari merita preferentia; si noi suntemu convinsi, că — ei intrebati, pré usioru se vor decide, si că — votulu loru

nu va fi pentru intrarea in constitutiuna-lismulu ungurescu de astadi.

Ce scimu ca positivu astadi e, că am auditu pre multi romani si serbi din comitate dorindu a fi militarisati, ba am vediutu emigrandu cu placere din comitate in granitia, dar — nu si vice versa!

Prin acést'a nu vom se dicemu, apera domne! că in granitia este de totu bine, că acolo nu este absolutismu, séu că acolo se desvóltă si inflorescu natiunalitatile si se nainta cultur'a si prosperitatea poporului in deplina mersu, ba in disputa cu fratii magiari séu in lupta contra multelor abusuri si defekte, de cari avemu cunoscintia, vom concede că — *este reu*; totu, ce vrema se facemu e se se pricépa că *pentru interesele nóstre de cultura si dezvoltatiune*, pentru limb'a si natiunalitatea nóstra, in Ungari'a, in constitutiunea magiara, sub amministratiunea ministeriului si a comitatelor unguresci, este mai reu.

Suntemu inca de parte de timpulu adeveratei libertati, adeveratului constitutiunalismu; institutiunile magiare si caracterulu magiari au e se se inschimbe si indrepte, pana se ni pôta insuflá incredere si se ne atraga. Pan' atuncia ne vom acomodá impregiurarilor, rabdandu, dar de buna voia nu vom schimbá unu jugu greu, cu altulu si mai greu. Babesiu

(a) Pesta in 10. aug.

Candu partit'a nóstra natiunale in adunarea de la Temisiora a primitu in programasi punctulu, că in caus'a Croatiei va tiené cu partit'a croata natiunale, atunci deako-romanii nostri asfirmau, că acestu punctu n'are nici unu temei, fiindu că cestiunea Croatiei este deslegata finalmente si — spre multiumirea natiunei croate; éra catra vajetele croatilor in unele foi opositiunali din Viena si Praga nu voiau se fie cu neci o privire. De atunci domnii cu dualismulu, in locu d'a se ocupá de esaminarea si vindecarea gravaminelor croate, se incercara a li astupá gur'a cu pumunu; oprira pre „N. Pozor“ si fecera imposibile publicarea vre unui organu opositiunale in Croat'a. Dar proverbiul romanu dice, că „dorerea daca nu pote resuflá prin gura, ésa prin fole.“ Acum d'unu timpu, dorerea generala a Croatiei incepe a resuflá prin insesi foile dloru magiari, si ele adeverescu intr'unu modu pré eclatante, cumca partit'a nóstra natiunale a avutu deplina dreptate, candu a declarat pe croati si cu patri'a loru nemulțumiti si s'a aliatu cu ei contra politicei, ce produsese nemulțumirea acolo, casí la noi.

Organulu nemtescu alu dlui Jokay, are in nr. de astadi o corespondintia din Zagra-b'a, in carea — intre altele multe, cetim u negru pre albu scrisse urmatórie:

„La crearea regimului autonomu a portat rola de frunte nepotismulu si protectiunea.“

„Banulu Rauch a fostu la loculu seu, pana s'a lucratu aimplini cu veri-ce pretiu voi'a ministrului Andrassy, pana s'a lucratu a trenti opositiunea cu mana de feru, cu ori ce medilóce, pentru a creá o dieta servile, prin carea se primésca nou'a sistema destatu.“

„Spiritele se turbura, nemulțumirea cresce din di in di totu mai multu, si nu se recere, decat unu impulsu momentanu din afara, pentru a provocá cele mai seriose confusiuni. Croati'a este de parte d'a fi pacificata. Retragerea barbatiloru poterii si suplinirea loru prin patrioti moderati si adeveratu libراتi, acest'a va fi primulu pasu spre o pacificare durabile a tierii.“

Tocm'a asiè suspina natiunalitatile ape-sate in Ungaria si Transilvania; prin urmare alianti'a intre ele si partit'a croata natiunale este nu numai indrepatita, ci intre astfelu de impregiurari chiar naturale!

Cernăuti, 5 aug. (Teatrulu natiunale romanu.) Reprezentarea unor mominte de gloria din istori'a nóstra natiunale, reprezentarea de suveniru in favórea recugetarii si consciintiei de spre originea, demnitatea si venitorulu poporului nostru romanu, radicarea spiretuala de pe nivoului vietiei reale prosaice si pré adese si tragicce in sborulu sublimetati'i ideale poetice, carea este unu diresu nedisputaveru in cup'a amaratiunilor — panei nóstre morale de tóte dilele; — in fine invepăriarea simtiinelor de patriotismu, diregerei gustului pentru artele frumóse si insesi unele plăceri superioare: de acestea tóte avu parte publiculu romanu din Cernăuti si multi de prin cele latte orasie si comune rurale in dilele de curendu trecute ale lunei lui Iuliu.

Domnulu M. Pascali, renumitulu artistu dramaticu din Bucuresci, care in vîr'a trecuta facu o escursiune in Transilvani'a, Ungari'a si Banatu, avu bun'a vointia, de a imbucurá si pre romanii din Bucovina cu diece reprezentatiuni teatrale, parte drame originale parte imitatiuni de comedie din cele mai renumite pe aren'a dramatica européna.

Ca prologu premerse dechiamatiunea poesiei; „Fét'a romana“ de dn'a Pasca'i in costumu natiunale din Banatu, éra pi se sele reprezentate fura: dramele „Vasiliu Lupulu domnulu Moldovei, Mihai eroul dupa Calugareni, Nebuni'a si dorerea“ si comediele: Stren-gariulu din Parisu, Nevést'a se se tienă de barbatu, Gargăunii barbatiloru, Pétr'a din casa. Doi procopti si amioii falsi.

Ne-am lasá bucurosi statu in desfasurierea perfectiunei dramatice a dlui Pascali si ingeniósei sale sótie si desteritatei teatrale celor mai multi dintre membrii acestei trupe escelente, catu si in descrierea efektorulu produse prin acestu ciclu de representatiuni in cercurile publicului romanu; dara fiindu si un'a si ált'a mai pe susu de catu se se pôta respicá cu demnitate de limbagiul unui corespondinte ordenariu, ne marginim a afirmá numai, că representatiunile acestea, trecendu de parte peste orisontele asceptárilor, se re-cunoșcute inse-si de unii arbitri competinti din taber'a strâinilor, precum se vede acést'a din unele reporturi in gazet'a germana din Cernăuti, ca unele, ce nu numai că facu onore poporului romanu, ci potu servi de decore pe scenele teatrale in veri carea capitala euro-péna.

Natiunea romana si-pote dura gratulá cu atare progresu in un'a din cele mai sublim din artele frumóse, éra noi romanii din Bucovina, ne devenindu anca pana la aceea, de a ne poté mandri cu o trupa teatrala nationala

precum au spusu cu securitate duoi dintre romanii loru cei mai incrediuti, cari nu erau alta de catu tiereni, dar totodata cunoscuti ca venatori buni. Locutienintele de colonelu Kray, de la regimentulu alu doile secuiesci, i-a gonit indiadar cateva dile, pana candu cei duoi romani pe neasceptate, sub pretestu de venatu, i-a suprinzu siediendu la focu, si dedera semnu locutienintelui de colonelu de spre pré'd'a loru, carele tocma asceptá acést'a din apropiare, delocu ii incunjurá cu usurii si-i prisone. Hori'a, candu vediù că se apropia uearii ce navalescu a supr'a lui, avu destula presintia de spiritu ca se arunce in focu unu pachetul de scrisori ce le portá sub peptariu (ce bagu de séma contineau sciri importante si corespondintie secrete) si cari, fiindu fociulu tare, ardiendu de totu trecura in fum, fara a scapá macar o foia. Anca si candu vediù Hori'a că lu punu in fere, fu atatu de nesfatu francu in catu afirmá: „că elu, de ar fi remasu liberu, ar fi caletorit la Vien'a, ca se puna la picioarele Maiestatei Sale planisorile natiunei.“

Hori'a, pre candu lu prinsera, n'avea la sine de catu siepte florini, si spunea acum insusi că o suma insemnata a datu famosului Salins ca se cumpere nutreminte si munitiune de pe teritoriulu turcescu, dar că n'a mai returnat. Lucrulu celu mai pretiosu si mai frumosu, ce s'a gasit la densulu, erau insemnate noului seu regat, in cari de emblemă principală era o inima străpresa de o sabia, cu cercucriptiunea: *Horja Rex Dacie*, intr' alt'a o corona, precum si pomenit'a cruce tripla implantata pre unu munte.

Loculu antaiu de temnitia, unde Hori'a fu tienetu cu sociulu seu Closc'a, a fostu Zlatn'a, dar in care locu nu remasera lungu timpu, ci spre mai multa securitate fura dusi in cetatea din Alb'a-Jul'i (Belgradu).

Acei tiereni de granitia, cari ajutorara la descoperirea si prinderea lui Hori'a si a sociului seu Closc'a, au capetatu nu numai 600 de galbeni remuneratiune, ci anca si eliberare de tóte darile pana la pruncii princiiloru. Venatoriulu, care a arestatu calea, pre-

cum si Tiel locutienintele de colonetu de la usurii Toscan'a, au capetatu asisderia unu donu cate de 100 de galbeni; si locutienintele de colonelu Kray, de la regimentulu secuiesci de usurii, carele introducease tóte si le-a esecutatu bine, delocu dupa implinirea faptei a fostu ascuratul despre multiumirea pré nalta si curundu dupa aceea fu natiutu la rangu de colonelu si cavaleru alu ordului Maria-Teresa, ce cu dreptulu meritase. Anca si ostasii gregari si suboficirii, cari fusera comandati la priudere, au fostu remunerati fie-care deschinitu. Consiliariulu de curte Irdenzky, carele cu istetia a sciutu domoli neliniscirile escate in comitatul Neutrei, a capetatu de la Imperatulu o gratificatiune de 300 de galbeni; si numitului abate (archimandritu? Trad.) de la Aradu carele a contribuitu esentialminte la domolirea furiei romanilor si la bun'a defensiune a locutorilor unui locu atacatu de Hori'a, ce densulu l'a eliberat cu multa bravura, — Imperatulu prin autografu catra cancelarii aungur. de curte a trimis u medalia de aur

cu lantul de auru acestui abate cu sentieminte patriotic, si totodata l'a ascuratul cumca la ocasiunea prima va capetá unu episcopatu vacantu. S'au mai impartit, prin demandatiunea Imperatului, 400 de galbeni la duoi publicani (vamas, vamesi) cari avnsera atat'a curagi si credintia, a mantui caselle loru din buna óra cu pericolulu vietiei loru. Presto totu, bunulu monareu a remunerat cu marinitate pre toti aceia, cari intre aceste cercutantie trieste s'au destinsu prin zelulu loru pentru servitiul imperatescu. Posesorilor de pamentu, cari cu ocasiunea acestei rescóle a romanilor si-perdusera mai totulu, Imperatulu li-a datu a-securarea cumca tesaurulu imperatescu li va tindre sprigintu fapticu ca se-si reedifice casele impreuna cu cele latte cladiri necesarie, si in adeveru că multoru posessori de acestia li s'au datu delocu sume mari. Pentru a impedecá pentru venitoriu asemene scene triste la acestu popor duru, milita' luă tóte feluri de arme si monturele ce se gasiau la locutorii din Transilvani'a,

in tiéra, dorim din anima, ca trup'a dui Pascali séu si alta trupa teatrala din Romania se ne imbucure din cindu in cindu cate cu unu ciclu de representatiuni mai virtosu natiunale, spre a poté participá celu putienu asiá din binefacerile si fruptele artei dramatice romane. Scim din unele corespondintie, publicate mai anu in Albin'a, că si fratii nostri romani din Transilvania si Banatu, nutrescu asemene dorintia; dura a implini aceste dorintie natiunale ale romanilor din tierisior'a nostra, unde odibuesc osamintele marelui Stefanu, si ale celor'a de peste Carpati, credem cä este cu atat'a mai lesne, de óra ce in Romania art'a dramatica este representata prin unu numeru spectabilu de trupe bine disciplinate, din cari unele, fiindu dotate séu subventiunate de statu, celu putienu in timpulu de ferii si mai cu séma din bunavointia si amóre catra conatiunialii lor, ar poté face excursiuni prin tierile romanilor de din coci, unde vor fi purure intímpinate cu acea caldura si cordialitate, de carea se bucura si la alte popóra barbatii cei ce sunt cultorii artelor frumóse pe terenul natiunale. La revedere dura domnule Pascali! Se te felicitam érasi catu de curendu de buna venire in medilocul nostru! Dorim ince si fratilor nostri din Transilvania, Ungaria si Banatu reprospetarea placerilor din anulu trecutu, ca se nu ne invidiam unii pre altii pentru o placere si mangaere ca acést'a, ci precum suntemu asemene la necadiu si la durere, asiá se simu asemene si la veri-ce mangaere. —

Aradu, augustu.

(Catedr'a de limb'a si literatur'a romana la gimnasiulu aradanu). On. publicu romanu se va interesá nesmintit u sci, ce progresu au facutu tenerii romani in literatur'a loru natiunala. Vree se-i spunu io, si daca (fiindu insu-mi studinte) mi permitu o critica, rogu se nu mi se impuse de nemodestia si de cutesantia, caci interesulu natiunalu pretinde a ne naltiá peste formalitatii si a descoperi reulu.

Dlu profesore n'a cercetatu prelegerile regulatul. Candu veniá, folosu mare nu ni facea caci nu ni splicá nemica. Studiul neci nu ni-ju dictá, neci nu ni-ju dedea se-lu descriemu, ci se trecea timpulu cu feliu de feliu de discusiuni fora de valóre. De altminter dsa e amabilu, dauna numai cä acea amabilitate n'o scie intrebuinta macar pentru a sustine ordine.

Catra finea anului scolasticu ne mai intiniamu cu dsa. Intr'o séra ne suprinsc scirea cä mane este essamenu de limb'a romana. Se incepú essamenulu sub presedintia unui profesor magiaru, carele intrebă mai antaiu clas'a a 7 despre literatura in genere. Vorbiau bietii studinti cate tréncuri fléncuri tóte, presedintele nu intielegea nemica, profesorul nu coregea caci dora neci dsa nu si-a precentu studiulu de multu, care, de nu ne insiclamu, e scrisu cu potcove.

Venindu rondulu la clas'a a 6, intrebati din artea poetica, respunsuera mai binisoru caci acestia tocma estimu au invetiatu poetic'a ungurésca. Vorbiau despre hexametre si pentametre, de cari in limbele romanice au nu sunt defeliu, au sunt rele ori neperfecte.

Se fini essamenulu si cu clas'a a 5. Scusatime d'a spune cum. Dupa o óra, essame-

nulu se sfarsise cu töte clascele superioare si cu calcule bune, anca si eminente. Triste eminente!

Societate de lectura n'avemu. Ne-am truditu se inffintiamu, inse durere cä intre teneri nu e multa contilegere, era d. profesoru si-a batutu capulu.

Optu studinti primira premiu din „fondulu latirii limbei magiare.“ (Repetiescu: magiare, nu romane.)

Profesorulu de limb'a si literatur'a romana la gimnasiulu din Orade, incanta româneasca intréga prin acele frumóse progresu ce dovedesce cu tinerimea de acolo. Noi au ne credem inferiori fratilor nostri de la Orade neci in zelui neci in capacitate, si de aceea suntemu adancu mahnitii cä nu potem rivalisa cu densii din causa cä...

Priviti si spre noi, ajutati-ne cei ce poteti! Noi vremu se simu ca oradani!

Julianu.

Solnoculu interioru (in Transilv.) 6 aug.

(Despre modulu cum se inffintieza scole comunitate) vree se descriu unu casu din comitatulu nostru, anume comun'a romana gr. cat. Siréglu. Scóla avea numai 25 fl v. a. adunati muleta de la parintii negligentii d'a trimite copiii la scóla. In iuliu a. c. posesorulu Mihai Muresianu i testa 50 fl. de capitalu nealienabile, din ale caruia interese de 10 % se se cumpere carti si cele necesarie pentru copiii seraci, lasandu de executoru testamentului pre fiului seu d. Petru Muresianu notariu onorariu comitatensu. Fiului nu numai implineșce vointia totalui seu, dar mai subscrive 25 fl. pentru ca fondulu se aiba 200 fl. (socotindu si pomenitii bani de la muleta)

Catra acestia se mai adauge venitului crismaritului de tómna carele anca e menit u scólei (Se dese Ddieu ca pretotindenii scóla se triunfe a supr'a birtului.)

Cu acesta' procedura se speréza unu salariu invetiatorescu de 200 fl. la anu. In asta buna sperantia, locitorii privescu catra d. protopopu Tecariu de la carele ascépta unu invetiatoru harnicu.

Gimnasiulu romanu gr. or. din Bradu (comitatulu Zarandului.)

Ministeriulu reg. de cultu si instructiune a incuviintiatu statutele gimnasiului, la 14 iuliu nr. 11,387. Acesta e gimnasiu mare de 8 clase si cu töte drepturile unui gimnasiu publicu de statu.

Anulu scolasticu ce vine 1869/70, va incepe I. si a II. clase gimnasiale, apoi se va continuá din anu in anu pana la completarea institutului.

Totodata s'a scrisu concursu pentru posturile de profesori in clas'a I. si II. Unu profesoru capeta 600 fl. v. a. Salariulu i se va urca dupa resultatele dovedite. Cei ce dorescu se ocupe aceste posturi, vor adresá petitiunile loru (cu documentele necesarie: a) deplin'a cunoștința a limbei romane; b) portarea; c) e'a absolvatu facultatea filosofica, ori au mai fostu ca profesori, ori au facutu bine essamenulu de maturitate) catra presedintele comisiunei scolare gr. or. din comitatulu Zarandului.

Curundu dupa prinderea lui Hor'a si Closca, capetara si pe Georgiu Crisanu carele erá alu treile duce alu rebelilor, si-lu aduera in 1 fauru 1785 in Belgradu in temnita angusta spre investigatiune. Dar in 16 alu aceleia-si luni, acestu facatoriu de rele se ucise insu in temnita, cu o atia subtire, ce o portá pururia pre langa corpu si carea n'o descoperira (gasira) la densulu cu ocasiunea visitiunei candu l'intemnitiara.

Hor'a si Closca negara töte de a dreptulu; era ceea ce dora, vor fi marturisiti, se intielege cä nu s'a potutu sci deplinu, de órare contele Jankovicz carele investigá caus'a, le tractá töte fórté secretu. Intr'aceea se pare cä va fi fostu anevoia a-i face se marturisesc, — daca cumva vor fi marturisiti ceva, caci natur'a romanului e cerbicosa si retinuta, — si caci multi ómeni au fostu citati naintea judeciului ca se fie de marturia in contr'a amenjuror'a. Un'a se dice cä a spusu Hor'a, fiindu intrebatu cä ce s'au facutu banii, aurulu si argintulu ce gefuisera, elu a respunsu cä n'a-

Adunanti'a generala a Asociatiunee Transilvane pentru cultur'a si literatur'a poporului romanu.

Stomca'a-Mare, 10 augustu (Telegramu) Membrii s'au infatisiatu in numeru frumosu, si au fostu primiti fórté bine. Balu. Concertu. Colecete cu bune rezultate pentru unu monumentu poetului Andrei Muresianu.

Anunciu.

Amesuratul §. 23. sub a., din Statutele insocirei Alumneului romanu nationalu din Temisióra, se conchiamala adunanti'a generala tienenda aici in 1/13 septembrie a. c. toti membrii fondatori, bineficatori si spriginitori spre censurarea ratiocinii anualu 1868/9, spre incuviintarea preliminarului institutului pe anulu viitoru, si spre determinarea numerului alumnistilor ce se vor primi.

Temisióra, 2 augustu 1869.

Mel. Dreghiciu m. p. Pav. Rotariu m. p. Pres. Comit. alumn. Not. Comit. alumn.

Anunciu

Comitetulu Alumneului romanu nationalu din Temisióra invita cu töta stim'a pre compatriotii romani la Reuniunea, ce se va tieni in diu'a adunantie generale, adeca in 1/13 sept. a. c. in localitatatile otelului din sub-urbiu Fabricu: Tigru, in favórea alumneului de aici.

Cu acesta' ocasiune tenerii alumnisti vor reprezentá o piesa teatrala intitulata „Nunt'a tienenesca“

Pretiul unui biletu de intrare pentru una familia e 3 fl. éra pentru o persóna 1 fl., — si se poté capetá nainte de tienerea Reuniunei la Pres. Comit. alumn. Mel. Dreghiciu Prot. Temis., era in sér'a Reuniunei la cassa, Inceputulu la 8 óre sér'a.

Publicare de Concursu.

Studentii, cari dorescu a cercetá gimnasiulu séu scóla reala din Temisióra, si a fi primiti intre alumnistii de aici, sunt provocati pana in 1/13 sept. a. c. a strapune incóci re-cursurile loru indiestrate cu cartea de botezu, cu adeverintia despre starea materiala a parintilor sei, si cu testimoniuul despre sciin-tie absolute.

Temisióra, 2 augustu 1869.

Mel. Dreghiciu m. p. Pav. Rotariu m. p. Pres. comit. alumn. Not. com. alumn.

Varietati.

(Societatea academica din Bucuresci) dupa statutulu seu si dupa pregatirile ce s'au facutu din partea delegatiunei sale, ar fi se-si incépa siedintele ordinare pre anulu curinte vineria viitoria; dar pe catu ni este cunoscetu, membrii ei de din coci abie vor aunge la Bucuresci pre domineca seu luni. Dlu Baritiu a plecatu la adunarea din Sioncata Mare; dnii Babesiu si A. Romanu stau se plece adi-mane; si asié siedintele a buna séma se vor poté incepe numai septema naviitoria. De s'ar indu-rá erudit'a societate academica se ni staveresca o ortografia uniforma! Noi din parte-ne abstragendu de la töte privintiele, am primi-o cu cea mai adanca multiamita!

(Matica slovenska), asociatiunea literaria natiunale a slovacilor din Ungaria si tieni adunarea generala in T. St. Martinu in 4 si 5 aug. n. in presinti'a unui publicu fórté numerosu, si aduse multe decisiuni, cari i faca töta onorea; mai töte privescu la redicarea scóle natiunale si la naintarea literaturei natiunale. Scaunulu presidiale, ce lu ocupá reposatul eppu Moises, remane unu anu de dile in doi si vacante. — Slovacii, precum sunt slabii in luptele politice, facia de perfidi'a numerosilor lor nobili, mai toti renegati, cu atatu mai securu progresá in cultur'a natiunale. Fondulu Maticei li este la 50,000 fl. Au unugimnasiunialne completu in Nagy-Rötze si s'au apucat se redice alu doilea in T.-St. Martinu; — in man'a dusmanilor natiunaliatorilor.

(Caracteristicu.) Cä pana in catu a succesiu „manei de feru“ si „jesuitismului politicu“ a lui Napoleonu III, a dressa in timpu de 18 ani pre poporulu francesu, se pote pré bine vedé din program'a cu carea cati-va lucratorii din Paris conchiamara de curundu o adunare de lucratorii in sal'a „Molière“ — „pentru a se consultá despre emanciparea lucratorilor si pentru a alege unu mandatariu al revolutiunei sociale.“ Puntele de desbatutu aveau se fia: „Ce este o revolutiune?“ — Ce este revolutiunea sociale? Cum trebuie pusa in lucra-re o revolutiune, si prin cine? Ce felu de mediocle potu fi folosite pentru a produce o revolutiune? Cum se potu emancipá lucratorii mai bine de poterea capitalului? — Dar polit'a intrevénii si opri acesta' frumósa adunare, carea era se ni dee unu spectacu atatu de interesante.

(N'a nimerit'o.) Este cunoscutu cä cancelariulu imperial, contele Beust, pentru a magnúl magiarilor la banchetulu ce dede delegatiunilor, portă una toastu in limb'a magiaru; (In adeveru numai de trei cuvinte, dintre cari unulu lu pronunciá reu;) — dar resultatulu esai tocm'a contrariu, de celu ce se accepta. Ungurii, departe de a se senti maguliti, i luara acesta lingusire in nume de reu, casi candu prin acést'a ar fi voit u-a-i amagi ca pre nisce copii. Csernatony in „Ellenor“ striga cu mania: Contele Beust face siéga; natiunea se sente vătamată prin acesta' apucatura si protesta pentru viitoru contra astfelu de afronturi! — (Asiè-i trebuie dui Beust!)

(Congresele tenerimei serbesci.) Tienereimea serbescă de prin töte partile, de patru ani in coci a introdusu pre timpulu fericilor scolare tienerea de adunari séu congresu, pururia in alta estate locuita de serbi. Panu acu se tienura atari congresu in Neoplanta, Becichereculu mare si Beligradu in Serbia. Scopulu acestorui congres este: a se inténi, a se vedé si cunosc; a-si comunicá parerile in totu telulu de cestiuni natiunale comune, era mai vertosu despre crescerea natiunale a tenerimei si medioclele necesarie pentru ea. Membri la aceste congres sunt — nu numai studentii séu tenerii preste totu, ci totu insulu, de veri-ce conditioane, estate séu sessu, indata ce se intereséza de o crescere natiunale a tenerimei. — Pentru estimu a decursu disputa agera asupr'a locului si timpului de adunare. Unii se luptau din respoteri pentru Cetince, capitalea Muntenegrului, pre candu altii pentru asta data tienearu de mai potrivita Chi-

re, ci cä famosulu Salins le-a dusu cu sine. — Vedi bine cä prin acést'a s'a descoperitu o causa noua, despre carea nu scia anca nimea ceva cu possitivitate.

Hori'a mai la töte investigatiunile intetia cä trebue se vorbescu cu monarculu insusi, caruia are se-i descopera lucruri de mare importantia. La inceputu se si vorbiá cumca elu si Closca vor fi adusi la Viena; dar nu s'a intemplatu (ori pentru cä se credea — cu probabilitate — cä acést'a e numai o apucatura, pentru ca la acesta' ocasiune se-si pote cere gratia cu atat'a mai rapede, ori cä — si acést'a se presupunea, asisderia cu probabilitate — descoperiri intru incurcaturi de urmari neplacute anca dora pentru unii —) ci li se fece procesulu, si se essecutà cu töta rapetidu la 28 fauru 1785 in Alb'a-Juli'a (Belgradu). Amenduo fura taiati cu rót'a, incepandu din josu, apoi tajati in patru laturi, si pusi pe pari la strate spre dogéna. Mai antaiu fu ucisul Closca, care se portă timidu pri vaetari, tanguri si strigari gróznice. Ho-

ri'a trebui se privescă essecutiunea intréga, dar n'a scosu din gur'a sa neci unu cuventu de vaetare, ci in fati'a mortii grozave ce-i lu ascepta elu privia cu o constantia démna de miratul séu mai bine dicendu cu audacia.

Dupa dreptulu comunu alu gintilor si dupa precepere, nu e intrebare (indoiela) cä acést'a e o pedepsa meritata, ma anca móle (? Trad.) pentru acesti criminali, desi in alte casuri uciderea ómenilor s'ar poté pedepsa prin alta pedepsa mai folositória si umanitatei si criminalului si anca si altor'a, dar se nu se pedepsescu érasi cu ucidere. Dar óre daca se invoia la cererea lui Hori'a, ca se-lu aduca chiar naintea monarcului cu care se vorbescu insusi, — nu s'ar fi facutu unele descoperiri mari dora (daca nu pentru acum'a) pentru venitoriu? acést'a e alta intrebare pentru carea nu e neci timpu neci spatiu a o desbate acti.

Pentru ca se fie convinsi cumca uciderea s'a intemplatu intru adeveru, se adusera cati-va ómeni ca s'o privescă de prin töte acele comune

pre unde se incuibasera rescolatii mai nainte si din poporulu ce fusese in complotu.

Dupa o lista ce circula, numerulu satelor prefacute in cenusia séu depredate mai multu de diumetate, numai in comitatulu Uniadorii se urca la 62, era numerulu curtilor nobile la 132. Numerulu tuturor rebelilor, cindu au fostu mai tari, se dice cä au fostu 36.000, si prin a loru crudelitati neomenesci si-au perduți vieti'a (precum se dă cu socotela) 4000 de ómeni. Numerulu rebelilor cari au cadiutu in batalia, se socotesce preste 700, neintilegandu aci pre aceia cari fusera ucisi de lege unulu dupa altulu. Bunurile gefuite, ce le aduceau rebelii cari se predau, fura prime de o comisiune instituita a nume spre acestu scopu si returnate proprietarilor. Aceste bunuri gefuite erau mai vertosu vite, mobilie, lucruri de argintu si de auru. — Si asiè, érasi se restitui liniscea.

chinda in Banatu. Opiniunea si argumintele celor din urma invinsa, si asiè pentru es-
timpu congresulu tenerime serbesci este con-
vocat in *Chichinda* pre 24 si urmatòriile dile
ale lui Augustu. — Aceste adunari sunt forte
cercatate; cu miile se infatiséza la ele
memri din tòte partile si din cele mai mari
independanti. Studintilor seraci li se facu totu
feliul de inlesniri; dar neci ei — nu ascépta
se li se imbie trasure si diurne domnesci, ci
caletorescu adese septemani intregi per pedes
apostolorum, cu pane si cu apa. — Asiè-si cresc
serbii luptatori natuinali! — Estimpu acestu
congresu va fi cu atat'a mai tare cercetatu,
caci totu pre atunci se va tiené totu in Chi-
chind'a si congresulu comerciantilor serbi,
ali caruia scopu este — firesce — consulta-
rea asupr'a intereselor comerciului natuinal.
Am dorì, ca care va dintre dñi corespondinti
ai nostri in vecinete se se infatisieze si se ni
repòrtă despre decurgerea acestor adunari
interesante.

(In caus'a congresului nat. bis. serbescu
disolcatu) comunnele si cercurile continua a
tiené adunari si a condamna pasirea patriar-
cului dimpreuna cu enciclic'a (séu cum i dicu
altii — „bul'a") lui, prin carea voià a provocà
anatem'a natuinei asupr'a partitei natuinales.
Mai la tòte ocaziunile se descarca totu feliul
de inventice in capulu calugarilor si li se
atribue loru decaderea natuinei si a bisericei.
Unele adunari au decretat petitiuni catra
guvernu contra patriarchului si ómenilor lui,
cerendu reconchiamarea congresului pre sep-
temvre; altele votéza si cate unu programu
formale pentru congresulu ce este se se re-
convóce; asiè adunarea din Temisiòra pro-
nuncià, ca acel congresu se se ocupe — dupa-
ce se va fi organisatu, de impacatiunea cu
romani si se decrete reducerea eparchieloru,
anume contopirea eparchiei de Buda cu cea de
Neoplanta, si celeia de Versietiu cu cea din
Temisiòra, etc.; si mai altele mergu pana a
cere reforme radicali in clerus, buna óra casa-
rea statului monacale etc. Prese totu disol-
verea congresului serbescu a produsu o misi-
care forte viia, s'ar poté dice o revoltare a
sprietelor poporului serbescu, de carea a in-
ceputa a fi ingrigitu chiar si regimulu.

G.H. (Unu cercu de amici ai teatrului
romanesco) s'a sentit indemnantu se-i dee do-
mnului Pascali de suvenire o cununa de lauru
de argintu (lucrata forte frumosu de argintari-
riu d. Sause.) Dlu Pascali, directorul societati
ce s'a formatu de membri de ai teatrului
natuinal din Bucuresci, pentru durat'a ferier-
loru de verá, primesce prin acésta o recuno-
scinta multiamitoria pentru mult'a desfetare
ce a facutu publicului romanu de aici prin
reportoriulu seu forte alesu, prin desevarisit'a
sa dibacia artistica si prin esclintele produc-
tiuni ale societatei sale, — nu mai putienu
este acésta si fum omagiu meritelor lui
celoru mari ce si le-a castigatu pentru artea
teatrala, nutrind'o si naintand'o cu santia si
devotamentu de multi ani, — e omagiu sco-
pului, adeverst artisiticu, la care densulu
tinde necontentu. („Cernautier Zeitung" din
4 aug.)

Afaceri natuionale bisericcesci. Parintele
Metropolitu Andrei br. Siaguna a indreptat
unu cerculariu catra PP. Episcopi, cu datul
19 juliu 1869, nr. metr. 36 (publicat in nr.
59 alu „Telegrafului Romanu") prin care ii
inscintiéza că s'a santiunatu statutulu orga-
nicu, li recomenda a incepe organizarea paro-
chieloru, ca la dominic'a Tomei se se pôta
tiené sinodulu eparchialu, éra la 1 optovre
anului ven. se se tiené congresulu natuinalu.
Totu odata prin altu cerculariu catra proto-
popii din archidiecesa, parochiele archidiecesei
sunt provocate a se organiza intru intilesul
statutului. Mai pre largu in nr. ven.

(*Necrologu.*) Ucurisiu (comita-
tulu Biharii) in 8 juliu a. c. la 9 ore demané-
ti'a campanele inscintiara móretea binemerita-
tu preotu romanu gr. or. Petru Popo-
viciu, nascutu in G. Varsiandu. Preoti mai
antaiu in Giul'a, apoi in Pilu, éra in fine langa
socrulu seu Mihai Popoviciu in Ucurisiu.
Móretea lui o gelesce doiòsa sótia cu unu fiu
orfanu, parintii, fratele preotu in G. Varsiandu,
socrulu, alti numerosi consangeni, cre-
dinciosi si toti cunoscutii. Inmormentarea fu
in 10 juliu, infatisandu-se 9 preoti si multu
poporu carele stimá virtutile preotesci ale
repausatului, caruia se-i dicemu: Fie-i tieren'a
usiéra si memor'a eterna!

Socote si multiamite publice.

In juliu a. c. au incursu in favórea a-
lumneului romanu nationalu din Temisiòra:

1. De la cass'a de pastrare a Temisiòrii
in nume de interese de dupa banii elocati pe
6 luni : 80 fl. 38 cr.

2. Prin D. jude cercualu Ionu Nedelcu.
Din Dabsia: 25 fl., Cuvesdea: 21 fl. 16 cr.,
Siusianoveti 10 fl., Lucaretu 11 fl., — la
olalta: 66 fl. 16 cr.

Din Budintiu. Din Tasulu alumneale
10 fl. 34. cr.

4. Din Temisiòra. De la Georgiu
Craciunescu 5 fl.

eu totulu dara: 161 fl. 88 cr.

Temisiòra, 2 augustu 1869.
Meletiu Drehiciu m. p. Pav, Rotariu m. p.,
Pres. Comit. alum. Not. comit. alum.

Responsuri: Dlai docinte Prod...: Se ve-
demu mai antaiu ce ce ni voi scrié, apoi Ti vom poté
spune daca o socotimur de publicatu, séu nu. Cele
securu ni-su mai placute.

Dlui Cu u cu: S'a facutu, precum ni-ati scrisu.

Cursurile la burs'a de Viena.

(In 11 augustu.)

Imprum. de statu convertat cu 5 %
62; 50 Imprum. natuinalu 72,25; — Actiunile
de creditu 309; — sortiurile de 1860, 101,20;
sortiurile din 1864, 1.3.00; Obligationile des
sarcinarii de pamentu cele, ung. 82. — , ba-
naticse 81,50, transilv. 80,00; — bucovin. 75,00
argintulu 120,50, galbenii 5,89; — napole-
onii 9,07.

Concursu.
Pentru ocuparea postului de inventatoriu
la scól'a poporalu gr. or. din comun'a Vizm'a.

Spre luare a minte!

Tòte mobilele ce se aducu in comerciul Romaniei se procura din Viena, de
aceea efectuescu eu tòte insarcinariile cu 25% mai estinu.

Galeri'a de mobile

a lui

Jos. Rastl, Opernring 17.

se recomenda prin depositulu ei de fabrica avutu sub garantia, oferindu cele mai
nuoi si mai fine mobile de la

mesari, tapetari si de lusus,

garniture de salone, chilie de prandiu si de dormitul,
divane, otomane, balzache, scamne de leganatu etc. precum si cele mai efigne mobile pen-
tru servitoru. Depositu de fabricate precum orologie, cautatorie, candelabre, lampe,
ampele, carnièse, curtine. Mai multe sute de picture pentru salone si alte multe nuoi
si vecchi picture artistice si obiecte diverse. Carte de modelu cu 250 de desenmaturi
ce contine si preturiile se pôte procurà pe langa depunerea sumei de 5 fl. care
suma se rebonifica la insarcinari mai mari, si e neincunguratu de

lipsoa mai alesu pentru cumpatoriorii de cantitati mari. (4-12)

Emolumintele impreunate cu acésta sta-
tiune sunt:

In bani 121 fl. v. au. 2 1/4 jughere de
livéda, 1/4 jug. intravilanu, 24 meti de grâu,
24 meti cucurudju, 12 orgii de lemnne.

Doritorii de a ocupá acestu postu inve-
tiatorescu vor avea a inzestrá petitiunile loru
concursuali (timbrate) cu estrasu de botezu,
testimoniu despre absolvarea pedagogie, de-
spre serviciul de pana acum, si portarea mo-
rala si politica atestate, si astfelui inzastrate
a le transpune subscrisului pana in 30 sept. s.
v. a. c.

Lip ova 27. juliu 1860.

(1-3) Joane Tieranu m. p.
distr. protop. si inspectoru scolaru.

Concursu.

La scólele gimnasiale, reale si comerciale
romane gr. or. din Brasiova se deschide con-
cursu pentru urmatòrele posturi de profesori:

1. Unu profesoru de *sciintiele naturale*
pentru gimnasiulu intregu si de *matematica*
pentru gimnasiulu inferioru. Acestu profesoru
findu necesitate va predá unele obiecte din
sfer'a sa si la scól'a reala si la cea comerciala.

2. Unu profesoru de *comptabilitate, Arit-
meticu si Correspondentia mercantila* la scól'a
commerciala cu aplicare eventuala si la scól'a
reală.

3. Unu profesoru pentru *Geometria de-
scriptiva, Desenmulu linearu si Aritmetica la*
scól'a comerciala si la scól'a reala.

4. Unu profesoru de *limba francesa*
pentru Gimnasiu, scól'a reala si scól'a comer-
ciala.

Salariile anuale pentru posturile de sub.
1. 2. si 3. sunt de 800 fl. v. a. si prospectu de

inaintare la 900 fl. v. a. éra pentru profesor-
ulu de limba francesa de 600 fl. v. a. pe anu.

Limb'a, in care se predau obiectele la
tòte scólele amintite, este cea romana. Fiecare
din profesorii alesi va serví anulu primu de
proba, éra in anulu alu doilea afandu-se co-
responditoru chiamarii sale, va primi decre-
tul de denumire definitiva.

Doritorii, de a ocupá unulu din aceste
posturi, se binevoiesca a asterne la subscrisea
Eforia celu multu pana in 15 Augustu a. c. s. v.
concoursele loru insocute de documentiile, prin
care dovedescu: a) că sunt nascuti Romani de
religiunea ortodoxa orientala, b) că au
conduta morală si politica buna si c) sunt
calificati pentru postulu, la care competédia.

— Culificatiune la postulu 1. se documenté-
dia prin testimoniu de maturitate si prin ates-
tatu despre absolvarea cu succesu a facultatii
filosofice la vreo Universitate; éra pentru pos-
turiile 2 si 3. prin testimonie despre absolvarea
unei scoli reale séu comerciale superiore, séu
a unui institutu technicu. Se intielege de sine,
caci acei competitori, cari vor dovedi qualifica-
tiune mai mare séu prin esamene formale séu
prin pracs'a castigata pana acum'a, vor fi
preferiti.

Brasiova 19/31 juliu 1869.

Eforia scólelor centrale romane gr. o-
rientala:

Damianu Dateo m. p.
presiedinte.
1-3

Uniculu medilociu si celu mai bunu pentru Crescerea perului,

sunt: Preparatele de unsu perulu, de Vil. Abt.
in Viena.

privilegiate de Majestatea Sa c. reg. apostolica.

Serisorii de recunoscinta: Domnului Vilhelm Abt la Viena! sum fericitul prin
rezultatul eminentu a pomadel de unsu perulu facuta de dta, si te rogu urgente
se-mi trimitti pe posta 2 latitie cate cu 50 cr. Primesc inca odata multiamira mea prè cordiala
pontru inventatiunea dominiale cea pre prestatia pentru omenimae patimitoria, si inga-
duiesc de odata se dai publicatei aceste sile pantru ca cu timpul se péra din limba cuventul
„sapu plesingu". Cu profundi stima Josif Zimmermann in Karlsbad.

Estrusu din „Föli" a periodica pentru medicina forensa, cur'a publica si legatiunea me-
dicinala" de datulu Viena, 6 augustu 1866.

Preparatele de unsu perulu facute de Dlu Abt pe di ce mergu se bucura de imbratisare
mai mare din partea publicului, de 6ra-ce resultatele ce se castiga prin ele in privint'a
crescerii si conservarii perului sunt intradeveru suprindiatòrie. Deci recomandà-
mu ou calduri acestu preparatu curutu si estinu tuturor ce doresc se si-conserve perulu.

Afara d'acestea preparatele lui Abt pentru unsu perulu, spre conservare
si crescerea lui, sunt bine recomandate inca prin mai multe de catu 1000 de epistole, — cari
in originalu stau fie cui la dispusetiune — precum si de capacitatile cele d'autantu in medicina,
din Europa, si prin urmare ori care alta premiare e suprafusa.

Pretiurile in detailu:

1 Flacou (stielutu) de oleu filtratu de unsu perulu cu
ori fara parfum 1 fl., in forma de pomada int'o ladutia
decorata in modu elegantu 60 cr., ca cosmetica (medi-
locu de frumusete) 50 cr., pomada de ast'a pentu a colo-
raru perulu in negru séu brunetu costa o ladutia din
sticla de alabastro 1 fl., ca cosmetica 50 cr., pomada de
barba, negra, blondina ori bruneta 25 cr., unu cartonu
(o ladutia de hartia grósa) pregatit in modu elegantu
proviediut cu 5 bucati c. r. privilegiate preparata de
unsu perulu, menitu spre decorarea unei mese de toa-
leta éra mai vertosu aptu pentru presente; pentru
dame cu esbuchetu 3 fl., pentru barbati 2 fl. 80 cr.

Indrumare cum se se folosesc

se da in 6 lumi

cei mai nou, bunu si nevatematoriu

Medilociu de a colorà perulu, in negru si
brunetu cu 2 fl. 50 cr. unu cartonu;

peri si peptene etc. pentru peptene 50
cr. Pasta de colorat a perulu, negra
si bruneta cu totu cu peptene si peria 1 fl.

Reseda-Pomada pentru conservarea pe-
rului, o ladutia 1 fl., ca

cosmetica 30 cr.

Procurarile in strainetate se facu pe langa trimiterea pretiului si 10 cr.
spese de invalidu.

Depositulu principalu de trimisu in cantitatii mari si mici.

In salonulu meu de peptenatu. Stadt, verlängerte Kärnthnerstasse Nr. 51. si in fabrica :

Neubau, Neubaugasse Nr. 70.

Mai departe la D. A. Moll, apotecariu, Tuchlauben ; Eduardu Haubner, apot. „Zum Engel"
am Hof; I. Wais, apot. Tuchlauben ; I. Ritter, Rothenthurmstrasse nr. 19; la dl. dr. Girtler,
ap. Freiung si c. r. apotecariu campestra la Steffansplatz. — In Aradu : (Schweliengrsber) friseriu ;
Brdno ; la A. W. Wlasak, apot. ; Bozen : I. Bodenlunger; Graz : H. Kiessauer si I. Purgloitner ;
Kraak : I. Jahn ; Klagenfurt : I. Dettoni, friseriu ; Liov P. Mikolasch ; Lenza : I. Haunsteiner ;
Laibach : Ed. Mahr ; Neugradisca : M. Kapun ; Olmütz : Carolu Steigel, friseriu ; Oedenburg :
A. Meczey, apot. ; Praga : I. Fürst, apot. ; Pest : I. v. Török, apot. ; Poszun : I. Wörsterlow si F.
Heuricci ; Raab : F. Linczenmeyer, apot. ; Reichenberg : Ludovicu Ehrlich, apot. Salisburu ;
Szegedin ; F. Weiglein : Wr. Neustadt : Ch. Piemontes.

Avisa! Afara d'cestea pomad'a facuta de mine se afla in tota apotecele mai alese, in
Viena si in provincie asa si in strainetate, si pentru a delaturà falsificarea aducu
la cunoscinta publica ca preparatele mele de unsu perulu sunt provediute cu indrumare cum
se se folosesc precum si cu copia c. r. privilegiu nrulu 5640—2340 precum si cu marc'a mea
propria.